

A Paprikánál tovább zajlik a belső vizsgálat, a Rubin hallgat

A tasakok tartalma rejtély

A Rubin Kft. szőregi feldolgozója

Folytatás az 1. oldalról

A paprikabotrány voltaképpen augusztus utolsó napjaiban kezdődött, amikor a Bács-Kiskun Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás két Kalocsa környéki cég részére behozott 60 tonnányi zsákos paprikát zárolt. Információink szerint az országos főállatorvos már szeptember 13-án országos vizsgálatot rendelt el a mérgezett paprika ügyében, és az ezt követően végzett 134 vizsgálatból több mint 30 esetben a megengedettnél magasabb aflatoxin tartalmat mutattak ki.

A Szegedi Paprika Rt. alapanyagát a Bács-Kiskun megyében történtek miatt fokozottan ellenőrizte a Csongrád Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás – mondta el Szigeti Sándor igazgató főállatorvos. Lapunk az országban elsőként írta

A SZEGEDI CÉGEK KÉRTÉK A VIZSGÁLATOT

Kovács Ferenc Csongrád megyei tisztviselőnkre válaszolva elmondta: a Szegedi Paprika Rt. és a Rubin Kft. a botrány kirobbanásakor együtt szorgalmazta, hogy az ÁNTSZ minél előbb vizsgálja meg termékeiket. A Rubin Kft.-től legalább 50 minta érkezett, s az egyikben kimutattak egy gombafajta (nem aflatoxin) által kitermelt gombamérget. A Rubin ügyvezető igazgatója, Rizing József nem kívánt lapunk kérdéseire válaszolni, Bartos András, a Szegedi Paprika Rt. vezérigazgatója pedig közölte: még nem zárult le az ügyben elrendelt belső vizsgálat.

meg, hogy a tisztiorvosi szolgálattal közösen szállták meg a céget augusztus végén és szeptember elején, 14 import tételt – amellyel az olcsóbb készítményeket keverik – zár alá is helyezték. Szeptember 6-án elkészült értékelésük szerint nem érte el a határértéket a talált aflatoxin.

Majd október 6-án az ÁNTSZ a Szegedi csípős csemege paprikában, az elvben csak hazai alapanyagból örölt készítményben

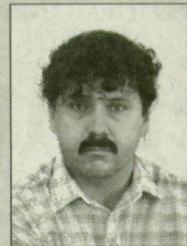
bukkant arra a határérték feletti gombamérget, amelynek következtében az élelmiszer-ellenőrző állomás munkatársai is a szoros értelmében megszállták a vállalatot. A vizsgálat során három pozitív mintát találtak.

A tisztiorvosi vizsgálat október 20-án rendelt el országos vizsgálatot, a 72 bevizsgált, forgalomban levő termék közül 13 tartalmazta a határérték felett aflatoxint. Ezzel együtt, az október

25-ére összeállt vizsgálati anyag alapján kezdeményezték az összes fűszerpaprika azonnali kivonását, amelyről a kormány október 27-i ülésén döntött is.

Lapunk úgy tudja, a hatóságok csak egy süksödi termék csomagolásán olvasták, hogy az import paprikát tartalmaz. Szakemberek szerint, ha a gyártók valós információkat írtak volna a forgalomba került tasakokra, nem lett volna szükség a teljes forgalomba került paprikákészlet visszahívására az üzletekből. A felelősöket immáron a Nemzeti Nyomozóiroda keresi, de a hatályos jogszabályok értelmében a fogyasztók megkárosításáért legfeljebb 100 ezer forintos bírság róható ki. Annak kiderítése is az elkövetkező időszak feladata, miérett nem „jelzi” a cégek belső minőségbiztosítási rendszere a határértékektől való eltéréseket.

F. K.

Korok és rétegek

FARKAS CSABA

Jó, hogy Csongrádon forgatják a Tüskevárt, az itteni holtágokban még a compó és a kárász is előfordul. Ezek a Fekete István idejében még mindennapos, mára rendkívül megritkult halak a regényben is szerepelnek, és ha a fogásukról szóló jelenet bekerül a filmbe, nem kell messziről halszállítást végezni, helyben is elvégezhető a beszerzés. Erre azért lehet szükség, mert ha a könyvben kárászról van szó, a horgászok – akik közül bizonyára nagyon sokan megtekintik majd a művet – rögtön azt nézik, hogy a filmben helyette nem ezüstkárász szerepel-e. Ezüstkárász a Tüskevárbán – ugyanolyan illúzióromboló lenne, mint az Egri csillagokban a kvarcra a janicsár csuklóján.

Hogy megfilmesítik – immár másodjára – a Tüskevárt, annak csak örülni lehet. Könyvet egyre kevésbé olvasnak a gyerekek – a felnőttekről nem is beszélve –, de talán még filmet néznek, s ha így nem, akkor úgy, de meg lehet ismertetni velük a regény világát. Ugródeszka lehet a film – a könyvhöz. A Tüskevár nyelvzete, egyes oldalakon már az én generációm számára is valahol abban a szürke zónában foglalt helyet, amely még nem történelmi, de már nem is mai, az egyértelműséget kedvelő tizenévesek körében kifejezetten elidegenítőnek minősült. Emlékszem gyerekkoromból: a regény némely mondatai – egyébként nagyon helyükön vannak – kifejezett kacagásra készítettek a saját világuk egy az egyben visszatükrözését váró kortársakat, és egy közösségben elég, ha csak egyvalaki elítélően nyilatkozik a könyvről – „hülyeség” –, máris húszan mondják utána, s garantáltan bele nem néznek soha. – Szóval, az efféle nehézségeken kitűnően keresztülgépezhető egy jól sikerült film a könyvet. Ha a filmet megnézi a gyerek, kedvet kaphat magához a regényhez is, és eleinte – mondjuk – csak az izgalmasabb, horgász-vadászatról szóló részeket olvassa el, aztán a többit is. Utóbbiakat esetleg csak felnőtteként, azaz a legjobbkor – a Tüskevár, a köztudomással ellentétben, gyerekekről szóló, de alapvetően nem ifjúsági mű. Egy szegedi Fekete István-kutatónak szöveget ütött a fejébe: miért épp az a regény címe, mint ami: Tüskevár? Hisz a Tüskevár nevű helyszín, benne a régi, bolthajtásos várbörtönnel/pincével, viszonylag elhanyagolható jelentőségű a regényben, nem igazán tűnik indokoltnak, hogy ezt a címet kapja a könyv. Aztán egyszer csak azt mondta magában a kutató: tüske vár. Így, két szóban. S ezen az ablakon keresztül – mint Bütyök előtt a beomlott pince képviselte kor – fölrémlett egy második réteg, egy új jelentés. Filmmel egészen biztos, többen eljutnak idáig a mai gyerekek, mint film nélkül, s választ kaphatnak a kérdésre – mi a teendő, ha tüske vár.

Egyébként a készülő film önmagában is teljes értékű alkotás. Bárcsak máris indulna a forgatás!

Géczi is tanácsadó

Két szegedi, illetve szegedi kötődésű MSZP-s politikus is vezetője lett Gyurcsány Ferenc miniszterelnök egy-egy tanácsadó testületének. Vastagh Pál a Közjogi és Jogharmonizációs Tanácsadó Testületet vezet-

ti, míg Géczi József a Vidékpolitikai Testület élére került. A tagok politikusok, kutatók, az adott terület szakértői. A jogi testület november 10-én, a vidékpolitikai pedig november 17-én tartja alakuló ülését.

Becsey szerint az ország távolodik Európától

Jogos igények a Dél-Alföldön

MUNKATÁRSUNKTÓL

Döbbenetes, hogy az előcsatlakozási alapokra vonatkozó uniós pályázatok kifizetése egyelőre nem működik Magyarországon – adott hangot kritikájának tegnap délután vásárhelyi sajtótájékoztatóján Becsey Zsolt európai parlamenti képviselő.

Mint fogalmazott, csak remélni tudja, hogy a 2007 és 2013 közötti időszakban olyan fejlődés indul be, melynek során a Dél-Alföld jogos igényeit is kielégítik. Szükség lenne többek között arra, hogy a regioná-

lis reptér fejlesztése is elkezdődjön.

Becsey Zsolt szerint fontos lenne, hogy fejlődjön a régió infrastruktúrája, növekedjen a vidékfejlesztési és az agrártámogatás. Az európai képviselő szerint – a gazdasági és pénzügyi bizottság felől nézve – most gazdálkodásilag nemhogy felzárkózna az ország Európához, inkább távolodik tőle. Különösen drámai a helyzet az eladósodás tekintetében.

Becsey Zsolt a vásárhelyi közgyűlésen tájékoztatta a képviselőket eddig végzett munkájáról.

A magyar tudomány ünnepe Szegeden

Az MTA szegedi területi bizottsága a magyar tudomány ünnepe alkalmából plenáris ülést rendez ma délelőtt 10 órától a Somogyi utcai székházában. Szeged polgármestere, Botka László, valamint a Szegedi Tudományegyetem rektora, Szabó Gábor köszönti a régió tudományos kutatóit, Meskó Attila, az MTA főtitkár-helyettese a magyar tudományosság feladatait az uniós csatlakozás tükrében elemzi, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke, Boda Miklós pedig a kutatásfejlesztési lehetőségekről beszél ünnepi előadásában. A plenáris ülés után mutatják be azt az új interjúkötetet, amelynek beszélgetéseit lapunk főmunkatársa, Sulyok Erzsébet készítette – szegedi akadémikusokkal. A délutáni tudományos ülésen a genomikai kutatások alkalmazási területeiről – az orvostudományban, a környezetvédelemben, a növénynevelésben – tartanak előadásokat neves szegedi kutatók: Dudits Dénes akadémikus, Kemény Lajos és Kovács Kornél professzor, valamint Puskás László, az SZBK DNS-chip laboratóriumának vezetője.

A diákok fénymásoltatnak, mert a tankönyvek drágák

A sokszorosítóipar és a jogdíjak

Szegeden a rendőrség eljárást indított több olyan vállalkozó illetve üzletvezető ellen, akik vélhetően megsértették a szerzői jogokat. Tegnap körbejártuk az egyetem környéki fénymásolókat.

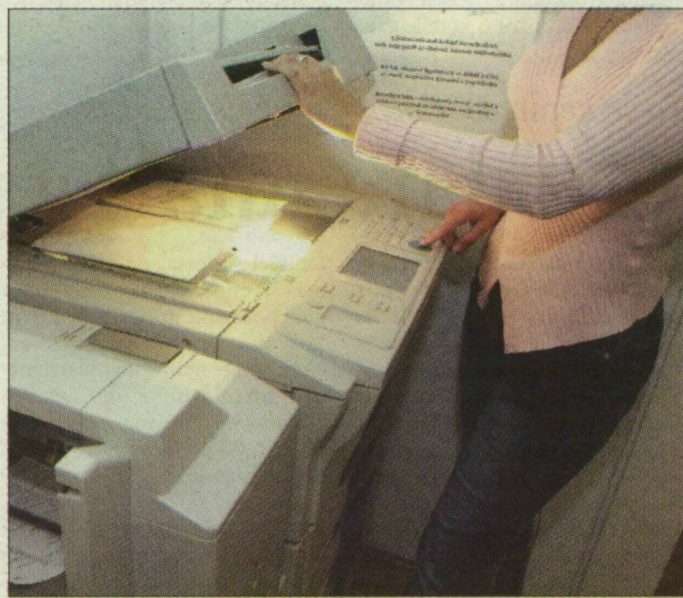
MUNKATÁRSUNKTÓL

A fénymásolóügy, ahogyan Szegeden nevezik, a napokban robbant ki. Úgy tudjuk, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság feljelentés alapján ellenőrizte a szegedi fénymásolókat egy részét. Megállapították, hogy némelyikben ipari méreteket öltött a könyvek, jegyzetek sokszorosítása.

Nem kérdeznak, másolnak

Szegeden a Dugonics tér–Aradi vértanúk tere–Ády tér háromszögben, az egyetem környékén legalább fél tucat fénymásoló működik, többségük az elmúlt években nyitott. Az üzletekben gyakorlatilag minden másolást elvégeznek, nem kérdezik, hogy milyen célra kell a sokszorosított anyag. Könyveket, kiadványokat lemásolnak az első oldaltól az utolsóig, bár az üzletek működtetőinek tudniuk kell, hogy melyik tevékenység jogsértő és melyik nem az.

A Nagyrúház oldalánál, a Zsáka utca fénymásoló szalonban Bán Tamás, az üzlet tulajdonosa és vezetője azt mondja, hozzájuk elsősorban diákok járnak. Év ele-

Szerzői jogot sértettek a jegyzetmásolók

Fotó: Miskolczi Róbert

jén könyveket hoznak, a szemeszter többi hónapjában saját, kézzel írott jegyzeteiket sokszorosítatják. Bán Tamás nem hiszi, hogy bármelyik vállalkozás rá lenne kényszerülve, hogy szerzői jogokat sértve jegyzeteket másoljon és áruljon. Úgy véli, keményen kell dolgozni, de meg lehet élni a fénymásolásból.

Reprográfiai díj

Ő is, ahogyan a többi fénymásolót működtető vállalkozó vagy cég úgynevezett reprográfiai díjat fizet: a művek magáncélú másolása után meghatározott összeget fizetnek a Magyar Reprográfiai Szövetségnek. Így kompenzál-

ják azt a kiesést, amely jogdíjként nem jelenik meg, mivel a felhasználók nem vásárolják meg az eredeti könyvet vagy jegyzetet, hanem lemásoltatják.

A reprográfiai díjat – mint azt az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Irodától megtudtuk – kormányrendelet állapítja meg. Figyelembe veszik, hogy mekkora a készülék másolási sebessége, s azt is, hogy Budapest, városban, vagy egyéb településen működött-e a másológépet.

Az egyik Boldogasszony sugárúti üzletben megtudtuk, hogy a polcokon felhalmozott másolatok – ortopédia, biológia, testnevelés címszó alatt – azért vannak

ott, mert nem vitte el őket a megrendelő. Az egy sarokkal távolabbi üzletben úgy vélik, a reprográfiai díjjal megfizetik a jogdíjat.

Hogy mi a törvénytörő, arról lehet vitatkozni, ugyanis – és ezt az Artisjusz is megerősítették – az egész mű sokszorosítását magáncélra engedi, de kereskedelmi célra tiltja a jogszabály. A fénymásolókat működtetők viszont azt kérdezik: mi a helyzet akkor, ha a fedőlapot, tartalmat, előszót nem másolják le, csak a többit?

A bolondnak is megéri

Körutunkon azt hallottunk, hogy az egyik fénymásoló „házhoz vitte” a jegyzeteket: egyetemi tanszéken árulták a sokszorosított kiadványokat.

Az általunk megkérdezett egyetemisták egyetértettek abban, hogy fénymásolni muszáj. Szívesen megvennék a jegyzeteket, könyveket, de a tankönyvcsekk nem fedezi ezek árának a töredékét sem. Így vagy kölcsön kért, vagy könyvtári kiadványt másoltatnak, s az ár töredékéért magukénak tudhatják a tanuláshoz szükséges anyagot. Tamás épp egy francia nyelvkönyvet visz másoltatni, az ára az üzletben 4000 forint körül van, a 200 oldal másolósa 9 forintos árral számolva 1800 forint. Tamás szerint a bolondnak is megéri. Annamária úgy véli, ha nagyobb támogatást kapnának az egyetemisták, vagy olcsóbbak lennének a könyvek, nem kellene silány másolatokkal beérni.